

FIȘA DISCIPLINEI

1. Date despre program

1.1 Instituția de învățământ superior	S.N.S.P.A.
1.2 Facultatea / Departamentul	Departamentul de Relații Internaționale și Integrare Europeană
1.3 Departamentul	-
1.4 Domeniul de studii	Științe Politice
1.5 Ciclul de studii	II
1.6 Programul de studii/Calificarea	Politică și economie europeană

2. Date despre disciplină

2.1 Denumirea disciplinei	<i>Procese politice ale Uniunii Europene</i>						
2.2 Titularul activităților de curs	George Voicu						
2.3 Titularul activităților de seminar	George Voicu						
2.4 Anul de studiu	II	2.5 Semestrul	I	2.6 Tipul de evaluare	Es - 60%. Ec - 40%	2.7 Regimul disciplinei	Op.

3. Timpul total estimat (ore pe semestru al activităților didactice)

3.1 Număr de ore pe săptămână	4	din care: 3.2 curs	2	3.3 seminar/laborator	2
3.4 Total ore din planul de învățământ	56	din care: 3.5 curs	28	3.6 seminar/laborator	28
Distribuția fondului de timp					ore
Studiul după manual, suport de curs, bibliografie și notițe					60
Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren					24
Pregătire seminarii/ laboratoare, teme, referate, portofolii și eseuri					20
Tutoriat					5
Pregătire examinări					35
Alte activități.....					-
3.7 Total ore studiu individual	144				
3.9 Total ore pe semestru	200				
3.10 Numărul de credite	8				

4. Precondiții (acolo unde este cazul)

4.1 de curriculum	<ul style="list-style-type: none"> Nu e cazul
4.2 de competențe	<ul style="list-style-type: none"> Nu e cazul

5. Condiții (acolo unde este cazul)

5.1. de desfășurare a cursului	<ul style="list-style-type: none"> Nu e cazul
5.2. de desfășurare a seminarului/laboratorului	<ul style="list-style-type: none"> Nu e cazul

6. Competențele specifice acumulate

Competențe profesionale	<ul style="list-style-type: none"> • Cunoașterea, înțelegerea și demonstrarea capacității de a analiza: <ul style="list-style-type: none"> ○ Divizarea Europei înainte de cel de-al Doilea Război Mondial; ○ Prefigurări ale Europei unite: „ideea europeană”, „Concertul european”; ○ Europa ca leagăn al democrației, drepturilor omului și statului de drept vs. Europa ca leagăn al totalitarismelor; ○ Emergența Europei occidentale unite (Comunitatea Europeană a Cărbunelui și Oțelului și Consiliul European); ○ Căderea „Cortinei de Fier”; ○ Momentele-cheie ale construcției europene (tratate, reforme interne, largiri, schimbări ale arhitecturii instituționale, politici comune, aprofundarea și lărgirea UE); ○ Europeanizare și schimbări interne / naționale.
Competențe transversale	<ul style="list-style-type: none"> • Dezvoltarea capacității de a promova / înțelege și să manifeste o atitudine pozitivă și activă față de: <ul style="list-style-type: none"> ○ Dimensiunea politică a UE; ○ Dimensiunea socială a UE; ○ Integritate; ○ Construcția identității europene; ○ Cetățenia europeană; ○ Europeanizarea partidelor politice; ○ Actorii colectivi din sistemul UE.

7. Obiectivele disciplinei (reieșind din grila competențelor specifice acumulate)

7.1 Obiectivul general al disciplinei	<ul style="list-style-type: none"> • Înzestrarea studenților cu instrumentele cognitive necesare înțelegerii evoluțiilor politice europene.
7.2 Obiectivele specifice	<ul style="list-style-type: none"> • Construcția cadrului explicativ general pentru o mai bună înțelegere a politicilor comune (de la politica agricolă comună la politica externă și de securitate comună).

8. Conținuturi

8. 1 Curs	Metode de predare	Observații
1) <i>Introducere.</i> Conceptul de Europa. Momente istorice semnificative: creștinarea Europei, Reforma, Renașterea, epoca modernă (aculturație, interdependență etc.), Concertul European. Ideea europeană: Emeric Cruce, William Penn, abatele Saint-Pierre, I. Kant, Coudenhove-Kalergi (manifestul „Paneuropa), Heerfordt („Europa Communis”).	Prelegere	
2) <i>Divizarea istorică a Europei.</i> Factorii de divizare: limba, religia, tradițiile culturale, experiențele istorice diferite, divizările politice și economice. Al Doilea Război Mondial și ultima divizare a Europei.	Prelegere	
3) <i>Transformările postbelice ale Europei din perspectiva relațiilor internaționale.</i> Pacea postbelică – cea mai lungă pace europeană (considerațiile lui Altiero Spinelli). Diversificarea conținutului agendei europene (la clasică „high policy”, s-a adăugat „low policy”) și semnificațiile acestei schimbări (mutarea unor competente din spațiul național în spațiul internațional).	Prelegere	

Noile canale și forme de comunicare.		
4) Cauzele transformărilor postbelice. Rădăcinile istorice ale integrării europene. Impactul celui de-al Doilea Război Mondial. Factorii politici. Factorii economici – interdependența economică, interdependența în comunicații.	Prelegere	
5) Evoluția procesului de integrare europeană. Puseul integraționist originar: anii 1950 – mijlocul anilor 1970. Reculul integrării (criza „scaunului gol,): mijlocul anilor 1970 – mijlocul anilor 1980. Resurecția integraționistă: mijlocul anilor 1980 – prezent.	Prelegere	
6) Doctrina Truman și Planul Marshall. Problema germană.	Prelegere	
7) Identitate europeană versus identități naționale. Procesele de europenizare. Cetățenia europeană..	Prelegere	
8) Dezbaterile legate de „deficitul democratic” al UE.	Prelegere	
9) Conceptualizarea Uniunii Europene. Ce fel de organizație / sistem politic este U.E.? Dificultatea răspunsului; motivele acestei dificultăți: insuficiența autodefinire; sistem complex și sofisticat; unicitatea U.E. în contextul organizațiilor internaționale.	Prelegere	
10) Instrumente conceptuale de analiză a U.E. (I) Perspective din politica comparată: conceptul de stat aplicat la UE (teritorialitate, suveranitate, legitimitate, monopolul guvernării); conceptul de organizație interguvernamentală aplicat la UE. Limitele acestora.	Prelegere	
11) Instrumente conceptuale de analiză a U.E. (II) Federalismul. Consociaționalismul (Arendt Lijphart, Paul Tylor, Dimitris Chrysochoou). Guvernarea la multiple niveluri („multi-level governance”- e.g. Gary Marks & Liesbet Hooghe).	Prelegere	
12) Instrumente conceptuale de analiză a U.E. (III). Suveranitatea. Interguvernamentalismul. Supranaționalismul.	Prelegere	
13) Unicitatea Uniunii Europene. În ce constă unicitatea U. E. Pluralitatea instituțiilor U.E. Pluralitatea aranjamentelor de luare a deciziilor. Pluralitatea actorilor politici. Responsabilitățile politice majore ale U.E. – implicarea UE în cvasitotalitatea politicilor publice. UE și depășirea interguvernamentalismului – caracterul supranațional al UE.	Prelegere	
14) Problemele politice ale U.E. Consolidarea monedei euro. Reforma politică. Reforma instituțională. Flexibilitatea managerială. Adâncire, lărgire sau consolidare?	Prelegere	
<p>Bibliografie</p> <ul style="list-style-type: none"> • Michelle Cini, Nieves Perez-Solorzan Borrigan, <i>European Union Politics</i> (Oxford, Oxford University Press, 2013). • Simon Hix, Bjorn Hoyland, <i>The Political System of the European Union</i> (Basingstoke, Palgrave Macmillan, 2011). • Neil Nugent, <i>The Government and Politics of the European Union</i> (Basingstoke, Palgrave Macmillan, 2010). • Desmond Dinan, <i>Ever Closer Union: An Introduction to European Integration</i> (Boulder, Lynne Rienner Publishers, 2010). 		

<ul style="list-style-type: none"> • Tim Bale, <i>European Politics: A Comparative Introduction</i> (Basingstoke, Palgrave Macmillan, 2010); • Gabriel Almond, G. Bingham Powell Jr., Russell Dalton, Kaare Strom, <i>European Politics Today</i> (Pearson, 2009). • Paul Heywood, Erik Jones, Martin Rhodes, <i>Developments in West European Politics</i> (Basingstoke, Palgrave Macmillan, 2002). • Arend Lijphart, <i>Modele ale democrației</i> (Iași, Polirom, 2006). • Anand Menon & Stephen Weatherill, “Transnational Legitimacy in a Globalising World: How the European Union Rescues its States”, <i>West European Politics</i>, Vol. 31, No 3, May 2008, pp. 397-416. • http://europa.eu/institutional_reform/index_en.htm • Site-ul Centrului pentru Reformă Europeană (http://www.cer.org.uk/). 		
8. 2 Seminar/laborator	Metode de predare	Observații
1) <i>Construcția națiunii în perimetrul european.</i>	Dezbateri	
2) <i>Provocările statului-națiune / statului național.</i>	Dezbateri	
3) <i>Uniunea European ca sistem politic.</i>	Dezbateri	
4) <i>Guvernanța europeană.</i>	Dezbateri	
5) <i>Reprezentarea intereselor în UE: cetățeni, partide politice și grupuri de interese.</i>	Dezbateri	
6) <i>Politicile europene și impactul lor asupra statelor membre.</i>	Dezbateri	
7) <i>UE în fața globalizării.</i>	Dezbateri	
8) <i>Se îndreaptă UE spre statalizare?</i>	Dezbateri	
9) <i>Chestiunea integrării.</i>	Dezbateri	
10) <i>Chestiunea „patriotismului european”.</i>	Dezbateri	
11) <i>Chestiunea identității europene.</i>	Dezbateri	
12) <i>Cetățenia europeană.</i>	Dezbateri	
13) <i>Euro-optimism vs. euro-scepticism;</i>	Dezbateri	
14) <i>De la proiectul de Tratat de instituire a unei Constituții pentru Europa la Tratatul de la Lisabona. Asemănări și diferențe; Predicții asupra evoluției Uniunii Europene.</i>	Dezbateri	
Bibliografie <ul style="list-style-type: none"> ○ Viktoria Kaina, Ireneusz Paweł Karolewski, „EU governance and European identity”, <i>Living Reviews in European Governance</i>, Vol. 8, No. 1, 2013. ○ Simon Hix, Bjorn Hoyland, <i>The Political System of the European Union</i> (Basingstoke, Palgrave Macmillan, 2011): cap. 1 („Introduction: Explaining the EU Political System”), pp. 1-19; cap. 6 („Democracy, Parties, and Elections”), pp. 130-158. ○ Herman Lelieveldt, Sebastiaan Princen, <i>The Politics of the European Union</i> (Cambridge, Cambridge University Press, 2011): cap. 6 („Interest groups and interest representation”), pp. 128-150; cap. 8: „An overview of EU policy-making”. ○ Tim Bale, <i>European Politics: A Comparative Introduction</i> (Basingstoke, Palgrave Macmillan, 2010), cap. I (pp. 7-39); cap. 2 (pp. 40-70); cap. 6 (pp. 131-166). ○ Desmond Dinan, <i>Ever Closer Union: An Introduction to European Integration</i> (Boulder, Lynne Rienner Publishers, 2010). ○ John McCormick, <i>Europeanism</i> (Oxford, Oxford University Press, 2010). ○ Jan Werner Müller, „A European Constitutional Patriotism? The Case Restated”, <i>European Law Journal</i>, Vol. 14, No. 5, September 2008, pp. 542–557. ○ Chris Rumford, <i>The European Union. A Political Sociology</i> (Blackwell Publishing, 2002, pp. 15-45; 46-81. ○ Josef Langer, „Four Future Scenarios for the European Union. Reflections from the Perspective of «Path Dependence»” (http://www.europe2020.org/spip.php?article300&lang=en) ○ Site-ul Centrului pentru Reformă Europeană (http://www.cer.org.uk/) ○ http://europa.eu/institutional_reform/index_en.htm ○ Site-ul European Union Politics: http://eup.sagepub.com/ ○ Site-ul EODO Observatory Citizenship: http://eudo-citizenship.eu/ 		

9. Coroborarea conținuturilor disciplinei cu așteptările reprezentanților comunității epistemice, asociațiilor

profesionale și angajatorilor reprezentativi din domeniul aferent programului

- Conținuturile cursului și seminarului sunt (și) urmarea interesului arătat de studenți, dialogului cu colegii și cu potențialii angajatori.

10. Evaluare

Tip activitate	10.1 Criterii de evaluare	10.2 Metode de evaluare	10.3 Pondere din nota finală
10.4 Curs	Calitatea răspunsurilor la examen		60%
10.5 Seminar/laborator	Participare la dezbaterile de seminar		20%
	Prezentarea de lucrări în cadrul seminarului		20%
10.6 Standard minim de performanță			
<ul style="list-style-type: none">• Cunoștințe bazale despre procesele politice europene postbelice.			

Data completării

.....

Semnătura titularului de curs

.....

Semnătura titularului de seminar

.....

Data avizării în departament

.....

Semnătură director departament

.....